

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321010728
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2321010728.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Pavla Macháča a členov senátu JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci obžalovanej A. B. C. D., nar. XX. XXXXXXXX XXXX v E., trvalé bydlisko E. F. XXX/XX, G., pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Trestného zákona, o odvolaní prokurátorky Okresnej prokuratúry Galanta voči rozsudku Okresného súdu Galanta z 18. novembra 2022, sp. zn. 2T/41/2021, na verejnom zasadnutí konanom 21. septembra 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie prokurátorky Okresnej prokuratúry Galanta zamietá.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Galanta (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 18. novembra 2022, sp. zn. 2T/41/2021, uznal obžalovanú A. B. C. D. (ďalej len „obžalovaná“) za vinnú zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že dňa 09. apríla 2016 v čase od 13:20 hod. do 19:55 hod. ako službu konajúci lekár na Gynekologicko-pôrodníckom oddelení a zároveň ako ošetrojúci lekár pacientky H. I. na oddelení CN JIS pre operačné odbory v nemocnici Svet zdravia, a.s. - Nemocnica Galanta, Hodská 373, kde bola pacientka H. I. prijatá po podstúpení urgentného cisárskeho rezu z dôvodu kompletného odlúčenia placenty, neordinovala pri prijíme pacientky H. I. na oddelení CN JIS odber krvi na vyšetrenie biochemických parametrov, acidobázickej rovnováhy, mineralogramu, laktátu, neiniciovala okamžité opätovné vykonanie odberu krvi na hemokoagulačné vyšetrenie, nezabezpečila kontinuálny invazívny monitoring krvného tlaku a pulzovej frekvencie pacientky, neindikovala pravidelné monitorovanie srdcovej činnosti pacientky, neindikovala kanyláciu centrálného venózneho vstupu pre odber krvi, nebrala do úvahy hodnoty krvného tlaku a pulzu pacientky H. I., ktoré poukazovali na šokový stav už v čase jej prijímu na JIS, nebrala do úvahy pokles hemoglobínu a hematokritu, ako parametrov krvného obrazu, ktoré signalizovali progresívne straty krvi a vzhľadom na výsledky vyšetrení neordinovala ďalšie úkony smerujúce k diagnostike a liečbe život ohrozujúceho krvácania pacientky, neordinovala vyšetrenia, ktoré by potvrdili alebo vylúčili deficit cirkulujúceho objemu krvi v intravazálnom priestore, nebrala do úvahy anúriu pacientky, ako okolnosť ktorá vyplýva z progresie hemoragického šoku, nesprávne ordinovala podávanie roztokov glukózy o objeme 2000 mililitrov, pričom tieto nie sú indikované ako tekutinová terapia pri šokovom stave, a v dôsledku jej nesprávnych postupov ako ošetrojúceho lekára pri absencii vstupných parametrov, neberúc pritom do úvahy závažnosť zdravotného stavu pacientky H. I., a neadekvátnej liečby sa zdravotný stav pacientky H. I. dramaticky zhoršoval, čo vyústilo až k úmrtiu pacientky H. I. dňa 10. apríla 2016 v čase o 16:30 hod. na oddelení OAIM Galanta, pričom príčinou smrti pacientky H. I. bol hypovolemický šok, pri základnej chorobe - predčasné odlupovanie placenty v 32. týždni tehotenstva s krvácaním, pri komplikácii základnej choroby - diseminovaná intravaskulárna koagulácia s prejavmi sukcesívnej trombembolizácie a masívnej hemoragickej diatézy, pričom včasná a účinná liečba, pri zohľadnení súčasných lekárskejších poznatkov o tom, že pri akútnom pôrode cisárskym rezom, mŕtvonarodenom plode, pri aktívnom krvácaní rodičky z pôrodných ciest existuje vysoký predpoklad

rozvoja koagulopatie, by zabránila vzniku hemoragického šoku a rozvratu vnútorného prostredia s následkom smrti, čím tak bola zo strany obvinenej A. B. C. D. poskytnutá zdravotná starostlivosť v rozpore s ustanovením § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2. Okresný súd za to obžalovanú odsúdil podľa § 149 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. s prihliadnutím na § 36 písm. j), písm. l) Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 2 roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. jej výkon uloženého trestu podmiennečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu na 3 roky.

3. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd skonštatoval, že obžalovaná na hlavnom pojednávaní realizovala vyhlásenie o vine, ktoré bolo súdom prijaté, preto bolo vykonané dokazovanie len čo do výroku o treste. Následne okresný súd v odôvodnení zrekapituloval výsledky dokazovania, ktoré ohľadom výroku o treste vykonal.

4. Samotný výrok o treste okresný súd odôvodnil tak, že u obžalovanej vzhľadol prevahu poľahčujúcich okolností, a to priznanie sa k spáchaniu trestného činu a jeho úprimné oľutovanie a vedenie riadneho života pred i po spáchaní trestného činu. Po úprave trestnej sadzby vzhľadom na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností, prihliadol aj na životnú púť obžalovanej po spáchaní skutku, pričom dospel k záveru, že uloženie trestu odňatia slobody na samej spodnej hranici trestnej sadzby v trvaní 2 roky je postačujúce, avšak tiež adekvátne na naplnenie účelu trestu.

4.1. Okresný súd nevzhliadol za potrebné trvať na okamžitom výkone trestu odňatia slobody, preto obžalovanej výkon trestu podmiennečne odložil s určením skúšobnej doby v trvaní 3 roky, t. j. v strednej hodnote skúšobnej doby. Okresný súd takto uloženým trestom nijak necielil k relativizovaniu závažnosti skutku ako trestného činu, k zľahčovaniu následkov trestného činu, či k relativizovaniu poškodeným/pozostalým prežitú (a doposiaľ zrejme aj prežívanú) ujmu z daného trestného činu.

4.2. Okresný súd neuložil trestu zákazu činnosti vykonávať lekársku prax, ako navrhovala prokurátorka (a to konkrétne v trvaní 3 rokov), nakoľko uloženie daného druhu trestu by (vzhľadom na najmä ohľadne osoby obžalovanej) bolo podľa názoru súdu neprimerane prísne, a nad rámec vyžadovaný účelom trestu negatívne dopadajúce na osobu obžalovanej. Obžalovaná nie je osobou s tendenciou správať sa v rozpore so zákonom (minimálne pokiaľ ide o konanie dosahujúce intenzitu priestupku či trestného činu), žalovaný skutok je nedbanlivostného charakteru a (síce závažným, a žiaľ tragickým, no stále „len“ ojedinelým) excesom v súkromnom i pracovnom/profesionálnom živote obžalovanej.

4.3. Do úvahy zobral aj správu od jej zamestnávateľa ohľadne jej lekárskeho pôsobenia za ostatných cca 15 rokov, súd u obžalovanej nebadal predpoklad dopustenia sa v budúcnosti ďalšieho takého či obdobného skutku v súvislosti s jej prácou/povoláním - t. j. nevidel z vykonaného dokazovania, že by ďalšie kontinuálne vykonávanie lekárskej praxe obžalovanou v súčasnosti a nadchádzajúcej budúcnosti malo viesť k ohrozeniu zdravia, či života jej pacientov. Nie je z pohľadu súdu nutné ju trestom zákazu činnosti „prevychovávať“ na zodpovednejšieho lekára, resp. chrániť po dobu výkonu takého trestu spoločnosť pred obžalovanou, resp. pred výkonom jej lekárskej praxe.

5. Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku sa obžalovaná vzdala práva podať odvolanie, aj za osoby oprávneného v jej mene podať, avšak prokurátorka zahlásila odvolanie čo do výroku o treste v neprospech obžalovanej.

6. Zahlásené odvolanie prokurátorka odôvodnila písomným podaním doručeným okresnému súdu 7. decembra 2022.

7. V odvolaní prokurátorka uviedla, že sa s napadnutým rozsudkom a s jeho právnymi úvahami o dôvodoch neuloženia trestu zákazu činnosti nestotožňuje a rozsudok vo výroku o treste považuje vzhľadom na uvedené výsledky dokazovania na hlavnom pojednávaní za nezákonný, čo do dôvodov uloženia neprimerane mierneho (v rozpore s ustanovením § 34 ods. 4, § 38 ods. 4 Tr. zák.) trestu, keďže nebol uložený aj trest zákazu činnosti.

7.1 Vo vzťahu k neuloženiu trestu zákazu činnosti podľa § 61 ods. 1 Tr. zák. ďalej prokurátorka v odvolaní argumentovala tým, že prokuratúra zažalovala skutok, ktorého sa obžalovaná nepochybne dopustila z nedbanlivosti, avšak v tomto kontexte je potrebné zohľadniť aj tú skutočnosť, že na závažnosť protiprávneho konania obžalovanej má vplyv aj na skutočnosť, že takého konania sa dopustila v súvislosti s výkonom svojej funkcie lekárky (teda pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti). Vzhľadom na povahu tohto trestného činu, objektom ktorého je ochrana ľudského zdravia a mieru akou bol dotknutý verejný záujem, sa s rozhodnutím súdu o neuložení trestu zákazu činnosti nie je možné stotožniť, nakoľko jeho závažnosť odôvodňuje záver, že na ochranu spoločnosti je potrebné na páchatel'a trestného činu pôsobiť aj trestom zákazu činnosti. Argumentácia súdu, v ktorej poukazuje na doterajší život obžalovanej, ktorá doposiaľ nebola súdne trestaná, pri posúdení ostatných okolností

prípade, najmä s poukazom na fatálne a nezvratné následky protiprávneho konania, nie je komplexná vo vzťahu k vyvodu zodpovednosti a potrestania obžalovanej za spáchaný trestný čin.

7.2 Prokurátorka preto zastávala názor, že napadnutý rozsudok je nezákonný, čo do uloženého trestu a navrhla, aby Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanej podľa § 149 ods. 2, § 36 písm. j), písm. l), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. uloží trest odňatia slobody v trvaní 2 roky, podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. jej výkon uloženého trestu podmienienečne odloží a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. jej určí skúšobnú dobu na 3 roky. Zároveň navrhla, aby jej krajský súd podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil trest zákazu činnosti vykonávať lekárske povolanie v dolnej polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

8. Obžalovaná sa k písomne odôvodnenému odvolaniu prokurátorky vyjadrila prostredníctvom svojho obhajcu Mgr. Zdenka Senešiho osobitným písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 21. decembra 2022.

8.1 Vo vyjadrení obhajca argumentovala tým, že uloženie trestu zákazu činnosti vykonávať povolanie lekára považuje za neadekvátne, pretože po tak dlhej dobe od spáchania skutku by uloženie zákazu činnosti nespĺnilo svoj účel trestu upravený v § 34 ods. 1 Tr. zák.. Obžalovaná po celú dobu od apríla 2016 vykonávala lekárske povolanie bez akýchkoľvek nedostatkov, čím preukázala, že v jej prípade nie je potrebné ukladať zákaz výkonu činnosti vykonávať lekárske povolanie.

8.2 Ďalej obhajca poukázal na to, že vzniknutý následok nemožno pričítať len obžalovanej. Na poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientke sa podieľalo viacero osôb (zdravotné sestry, laboratórium), pričom k následku došlo aj z dôvodu porušenia povinností iných osôb (nehlásenie zmien zdravotného stavu zdravotnými sestrami obžalovanej), ako aj z dôvodu ďalších okolností, ktoré obžalovaná nemohla ovplyvniť (napr. nedodatočný odber krvi zdravotnou sestrou, dlhé vyšetrovanie krvi laboratóriom).

8.3 S poukazom na uvedené preto obhajca v konečnom návrhu žiadal, aby odvolací súd odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por.

9. Spisový materiál bol Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) riadne predložený na rozhodnutie o odvolaní prokurátorky 12. januára 2023.

9.1 Za účelom prejednania odvolania nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 21. septembra 2023, ktorého sa zúčastnila prokurátorka krajskej prokuratúry, obžalovaná ako aj jej obhajca. Po oboznámení správy o stave veci sa pristúpilo ku konečným návrhom, keďže krajský súd dokazovanie nedopíňal, nakoľko v tomto smere žiadne návrhy neboli.

9.2 V rámci konečných návrhov prítomná prokurátorka navrhla odvolaniu v celom rozsahu vyhovieť a rozhodnúť v zmysle konečného návrhu tam uvedeného. Obhajca obžalovanej uviedol, že sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom a trestom ním uloženým. Uloženie trestu zákazu činnosti podľa názoru obhajoby nespĺní účel, už samotný podmienienny trest splní dostatočný preventívny účel vo vzťahu k obžalovanej, od skutku ubehlo 7 rokov, obžalovaná si plní pracovne povinnosti bez akýchkoľvek pochybení, preukázala v tomto smere, že je spoľahlivým lekárom. Všetky okolnosti skutku nestáli len na obžalovanej, bolo preukázané v rámci prípravného konania, že tam boli skutočnosti, ktoré nemohla obžalovaná ovplyvniť. Obhajoba poukázala aj na priznanie sa obžalovanej, oľutovanie spáchaného trestného činu. Odvolanie považujú za neadekvátne, preto navrhli, aby ho krajský súd zamietol ako nedôvodné. Obžalovaná sa v konečnom návrhu pridržala toho, čo uviedol jej obhajca. Rovnako poukázala na to, že vina nestojí iba na nej, pochybili aj zdravotné sestry.

10. Podľa § 315 Trestného poriadku, o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im

predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

11. Krajský súd ako súd odvolací na podklade podaného odvolania preskúmal napadnutý rozsudok a zistil, že odvolanie podala prokurátorka ako oprávnená osoba, v zákonom stanovenej lehote a proti výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Následne s poukazom na ust. § 317 ods. 1 Tr. por. krajský súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie prokurátorky nie je dôvodné.

Ku konaniu, ktoré napadnutému výroku predchádzalo

12. Pokiaľ ide o správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému výroku o treste, v tomto smere žiadne námietky prokurátorka nemala a chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., krajský súd vlastným prieskumom nezistil. Možno tak skonštatovať, že okresný súd vykonal dokazovanie vo vzťahu k napadnutému výroku o treste procesne správne a v rozsahu dostatočnom na spravodlivé, stavu vecí a zákonu zodpovedajúce rozhodnutie.

K výroku o treste

13. Pokiaľ ide o napadnutý výrok o treste, krajský súd považuje za potrebné na úvod pripomenúť niektoré teoretické východiská rozhodné pre ukladanie trestu.

14.1. Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ustanovenia § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

14.2. Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

14.3. Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

14.4. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

14.5. Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnuť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnuť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

14.6. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu

je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

14.7. Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatel'a i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchatel'om, či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchatel'a neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchatel' oprávnene nemôže považovať za spravodlivé. Páchatel' je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutným predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

Konkrétne k výroku o treste

15. Vychádzajúc z vyššie uvedených teoretických východísk krajský súd konštatuje, že okresný súd u obžalovanej preskúmal pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a správne u nej zistil dve poľahčujúce okolnosti, že sa k spáchaniu trestného činu priznala a jeho spáchanie úprimne oľutovala (§ 36 písm. l) Tr. zák.) a že pred spáchaním trestného činu viedla riadny život (§ 36 písm. j) Tr. zák.). Priťažujúce okolnosti podľa § 37 Tr. zák. ani krajský súd nezistil. Prevažujúci pomer týchto poľahčujúcich okolností správne vyjadril okresný súd vo výroku o treste poukazom na ust. § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., tiež správne znížil hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby (2 až 5 rokov) o jednu tretinu, teda na 2 roky až 4 roky.

15.1. Pokiaľ ide o výmeru trestu, okresným súdom uložený dvojiročný trest odňatia slobody je na samej dolnej hranici zákonného rozpätia. Pokiaľ ide o druh trestu, krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovanej výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný a teda, že je možné jeho výkon podmiennečne odložiť postupom podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na primerane dlhú skúšobnú dobu.

15.2. Pokiaľ ide okresným súdom určenú trojiročnú skúšobnú dobu, táto je v približne v strede zákonného rozpätia určeného v ust. § 50 ods. 1 Tr. zák.

15.3. Z pohľadu krajského súdu je takto uložený trest nielen zákonný, teda uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby, ale aj primeraný okolnostiam prípadu, spôsobu spáchania činu a jeho fatálnemu následku, nebanlivostnej forme zavinenia, zistenému pomeru a miere poľahčujúcich okolností, ako aj osobe obžalovanej, jej pomerom a možnostiam jej nápravy.

15.4. Krajský súd v zhode s okresným súdom dospel k záveru, že obžalovanú nebolo namieste trestať niektorým z do úvahy pripadajúcich alternatívnych trestov k nepodmiennečnému trestu odňatia slobody, tu najmä vzhľadom na závažnosť spáchaného trestného činu a jeho fatálny následok (jedná sa usmrtenie závažnejším spôsobom konania, kedy obžalovaná porušila dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jej povolania, konkrétne nesprávne postupovala ako ošetrujúceho lekárka).

15.5. Zdôrazniť treba v tejto súvislosti fakt, že druh a výmeru takto uloženého podmiennečného trestu odňatia slobody ani samotná prokurátorka v odvolaní nerozporovala.

15.6. Okresný súd však opomenul dať obžalovanej v odôvodnení napadnutého rozsudku odpoveď na otázku, prečo v prípade realizovaného vyhlásenia o vine u nej nepristúpil v súlade s ustálenou súdnou praxou k analogickej aplikácii ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. a neznižil jej trest o jednu tretinu pod dolnú hranicu dvoch rokov.

15.7. Chýbajúcu odpoveď dopĺňa krajský súd s tým, že obžalovanou realizované vyhlásenie o vine bolo dostatočne zohľadnené pri ukladaní trestu práve v tom, že jej nebol uložený trest zákazu činnosti, ktorý by bol pre ňu navyiac citeľný. Nebol dôvod ukladať jej ešte aj mimoriadne znížený trest odňatia slobodu pod dolnú hranicu dvoch rokov. Takýto trest by už aj z pohľadu krajského súdu bol trestom neprimerane miernym.

K neuloženiu trestu zákazu činnosti

16. Pokiaľ ide o trest zákazu činnosti, okresný súd nepochybil, keď obžalovanej neuložil tento druh trestu, hoci obžalovaná spáchala súdený trestný čin práve v súvislosti s výkonom jej lekárskeho povolania.

16.1. Krajský súd pripomína, že rozhodnutie súdu o uložení trestu zákazu činnosti má fakultatívnu povahu, pričom uloženie tohto trestu zákon neviaže na splnenie konkrétnych podmienok. Rozhodnutie uložiť tento druh trestu je teda výlučne na zvážení súdu. Uvedené je prejavom sudcovskej individualizácie trestu, kedy môže súd v plnej miere vyhodnotiť okolnosti spáchania trestného činu, ako aj osobu páchatel'a a rozhodnúť, či je potrebné takýto trest uložiť. Podmienkou pre uloženie trestu zákazu

činnosti podľa § 61 Tr. zák. je, aby sa páchatel práve v súvislosti s touto činnosťou dopustil trestného činu. Účel trestu zákazu činnosti spočíva v zabránení páchatelovi vykonávať len takú činnosť (zamestnanie, povolanie alebo funkciu), ktorá mu dáva príležitosť na páchanie trestných činov určitého druhu.

16.2. Pri analýze skutkovej podstaty trestného činu usmrtenia treba mať na zreteli skutočnosť, že ide o neobanlivostný trestný čin. V súvislosti s problematikou trestnoprávnej zodpovednosti v medicíne je potrebné uviesť, že primárnym cieľom výkonu zdravotníckeho povolania je liečiť a uzdravovať pacientov v súlade s aktuálnymi poznatkami vedy, že obžalovaná ako lekárka konala v tomto duchu, teda nechcela spôsobiť smrť pacientky, dokonca jej nechcela spôsobiť ani len ujmu na zdraví, naopak snažila sa realizovať život zachraňujúce úkony pacientky. Napriek tomu smrť pacientky zavinila z nebalosti porušujúc pritom dôležitú povinnosť tým, že pacientke neposkytla zdravotnú starostlivosť lege artis, ale naopak konala v rozpore s ust. § 4 ods. 3 zákona NR SR č. 576/2004 Z. z o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého „je poskytovateľ povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy a v súlade so štandardnými postupmi na výkon prevencie, štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi pri zohľadnení individuálneho stavu pacienta.“

16.3. Pokiaľ obhajoba poukazovala vo vyjadrení aj na spoluzavinenie ďalších osôb, k tomu krajský súd uvádza, že zo skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku takáto skutočnosť nevyplýva a znalecký posudok prof. MUDr. Jozefa Višňovského, Csc., na ktorý sa obhajoba v tejto súvislosti odvoláva, na hlavom pojednávaní ako dôkaz oboznámený nebol. Obhajoba zjavne opomína fakt, že v zmysle ust. § 297 Tr. por. súdy pri svojom rozhodovaní môžu prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané. A to nie je prípad predmetného znaleckého posudku, keďže ho obhajoba nenavrholo oboznámiť ani v konaní pred okresným súdom, ani v odvolacom konaní. Na námietku obhajoby o spoluzavinení ďalších osôb preto krajský súd neprihliadal.

16.4. Napriek vyššie uvedenému sa krajský súd nestotožnil s odvolacou argumentáciou prokuratorky ohľadom potreby uloženia aj trestu zákazu činnosti. Hoci niet pochyb o tom, že protiprávne konanie obžalovanej malo nezvratný (fatálny) následok (smrť pacientky), napriek tomu krajský súd dospel k záveru, že u obžalovanej účel trestu bude naplnený i bez uloženia tohto druhu trestu.

16.5. Tento záver sa v podstate opiera o tie isté dôvody, ktoré uviedol aj okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku. Zdôrazniť treba najmä to, že sa obžalovaná k trestnej činnosti priznala, jej spáchanie úprimne oľutovala, pred súdom realizovala vyhlásenie o vine, ktoré bolo prijaté a tiež pred spáchaním trestného činu viedla riadny život. Rovnako v prospech obžalovanej bolo potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že od spáchania skutku až do rozhodnutia odvolacieho súdu uplynula značná doba (viac ako 7 rokov), počas ktorých nielen že obžalovaná naďalej viedla riadny život, ale venovala a venuje sa aj výkonu lekárskeho povolania, pričom počas tohto obdobia neboli zaznamenané v jej práci žiadne negatívne poznatky. Práve naopak, nadriadenými a pacientkami je hodnotená vysoko pozitívne. Zjavne tak v jej živote išlo o ojedinelé vybočenie z medzí zákona, i keď s fatálnym následkom. Za daného stavu veci preto ani podľa názoru krajského súdu nie je namieste obžalovanej ukladať trest zákazu činnosti vykonávať zdravotnícke povolanie v odbore gynekológia-pôrodníctvo v zmysle § 61 Tr. zák., čo i len na samej dolnej hranici jedného roka. Išlo by pre obžalovanú o trest neprimerane prísny, ktorý by nenapíňal účel trestu sledovaný ust. § 34 Tr. zák., tu najmä z hľadiska individuálnej prevencie. V podrobnostiach potom krajský súd poukazuje na argumentáciu okresného súdu, ktorú si ako vecne správnu osvojuje.

16.6. Možno tiež poukázať na iný prípad lekárky v odbore gynekológia-pôrodníctvo, ktorou sa Krajský súd v Trnave zaoberal vo veci sp. zn. 3To/142/2019. V danej veci bola lekárka A. J. E. právoplatne odsúdená podľa § 149 ods. 2 Tr. zák. na identický trest ako obžalovaná, hoci sa dopustila až dvoch neobanlivostných trestných činov (prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák. a § 123 ods. 3 písm. g) Tr. zák. a prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák.), nepriznávala sa k spáchanej trestnej činnosti, nieto ešte, že by realizovala vyhlásenie o vine ako obžalovaná v tejto veci. Tiež súdy rozhodovali so o značným časovým odstupom po čine. Napriek tomu danej lekárke trest zákazu činnosti vykonávať zdravotnícke povolanie v odbore gynekológia-pôrodníctvo v zmysle § 61 Tr. zák. uložený súdom prvého stupňa nebol a prokuratúra v tomto smere odvolanie v neprospech obžalovanej čo do výroku o treste nepodala.

Záverečné zhrnutie

17. Hodnotiac podmienky na dosiahnutie účelu trestu z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie dospel aj krajský súd k záveru, že trest uvedený vo výroku napadnutého rozsudku povedie k požadovanej náprave obžalovanej a bude postačovať aj na ochranu spoločnosti. Trest za protiprávne konanie bol uložený obžalovanej v súlade so zákonnými ustanoveniami, zohľadňuje charakter trestnej činnosti, samotnú osobu obžalovanej a krajský súd takto uložený trest považuje za spravodlivý a okolnostiam prípadu aj primeraný.

17.1. S poukazom na vyššie prezentované skutočnosti a právne úvahy dospel krajský súd k záveru, že odvolanie prokurátorky nie je dôvodné, preto ho postupom podľa § 319 Tr. por. na verejnom zasadnutí zamietol.

17.2. Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne (§ 163 ods. 4, § 170 ods. 6 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.